

Spolupráce PLDD s posudkovou službou

MUDr. Jaroslava Koščálová

Odbor posudkové služby, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Praha

Článek se zabývá spoluprací praktických lékařů pro děti a dorost s lékařskou posudkovou službou při posuzování stupně závislosti osob do 18 let věku zejména ve vztahu k vyplňování Lékařských nálezů pro posouzení zdravotního stavu.

Klíčová slova: zákon o sociálních službách, příspěvek na péči, stupeň závislosti, Lékařský nález pro posouzení zdravotního stavu, hodnocení závislosti dětí do 18 let.

Cooperation pediatricians with assesment service in assessing dependence grade of persons under 18

The article is about cooperation pediatricians with assesment physicians in assessing dependence grade of persons under 18 above all about filling Medical findings for assesment health condition.

Key words: social services act, care allowance, dependence grade, Medical findings for assesment health condition, classification of children's under 18 dependence.

Pediatr. pro Praxi 2010; 11(3): 204

V souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, od 1. 1. 2007 je možné požádat o příspěvek na péči. Ten se poskytuje osobám starším jednoho roku závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci při úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Nárok na příspěvek má osoba, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 citovaného zákona. Pro uznání závislosti je rozhodující zdravotní skutečností přítomnost dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u posuzované osoby, přičemž se hodnotí funkční dopad tohoto dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat jednotlivé úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti uvedené v § 9 odstavci 1 a 2 výše citovaného zákona. Pro posuzování zdravotního stavu a stupně závislosti platí obecné principy posudkové činnosti, vycházející z přesně a úplně zjištěného skutečného stavu věci. Posudkový orgán při objektivizaci všech posudkově rozhodných skutečností vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčního vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření. Za tím účelem vyžaduje posudkový orgán od ošetřujících lékařů dítěte, jehož zdravotní stav má být posouzen, potřebné doklady – tzv. „Lékařský nález pro posouzení zdravotního stavu“.

Na základě výše uvedeného je třeba „Lékařský nález pro posouzení zdravotního stavu“ vyplnit podrobně (a čitelně); nestačí do jednotlivých kolonek pouze vypisovat „viz přiložené nálezy“. Při zpracování podkladů se zdravotní problémy dokládají objektivním nálezem, který

potvrzuje druh a závažnost konkrétního zdravotního postižení. Stanovený léčebný režim je zapotřebí podrobně popsat, a to zejména ve vztahu k dodržování diety, užívání léků, aplikaci injekcí, provádění inhalací, převazů, cvičení, ošetřování kůže, měření glykemie, glykosurie, tělesné teploty se zaznamenáním i frekvence atd. Dále se u dítěte podrobně popíše jeho tělesný, psychomotorický a sociální vývoj. Při hodnocení duševních schopností (s ohledem na věk) se zohledňuje schopnost orientace časem, místem a osobou, úroveň intelektu a kognitivních funkcí, vnímání, myšlení, rozhodování, schopnost komunikace. Je třeba se zmínit i o tom, zda je dítě schopno dodržovat léčebný režim a omezení spojená s jeho zdravotním postižením, včetně uvedení sociálního začlenění a volnočasových aktivit. S ohledem na věk se zhodnotí smyslové schopnosti, a to stav zraku (zraková ostrost do dálky, do blízka, rozsah zrakového pole) a sluchu (vnímání zvuků, úroveň slyšení). Při hodnocení tělesných schopností se popisuje celkový somatický stav, funkce kardiovaskulárního systému a dýchání, funkce parenchymových orgánů a stav nosného a pohybového ústrojí. K podrobně vyplněnému „Lékařskému nálezu pro posouzení zdravotního stavu“ je vhodné přiložit odborné lékařské nálezy, dokladující rozsah a stupeň zdravotního postižení. Tyto lékařské nálezy by měly být aktuální a věrohodné.

Lékařské podklady ve vyžádaném rozsahu je třeba zpracovat ve lhůtě určené orgánem sociálního zabezpečení, a není-li tato lhůta určena, tak do 15 dnů ode dne obdržení žádosti. Výše úhrady za tento výkon se řídí Seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, dalšími právními předpisy (zákon o cenách) a Cenovým předpisem Ministerstva zdravotnictví o regulaci cen zdravotní péče a specifických zdravotních výkonů.

V případě hodnocení závislosti dětí do 18 let věku platí, že se porovnává rozsah, intenzita a náročnost pomoci a dohledu, kterou je třeba věnovat dítěti se zdravotním postižením, s pomocí a dohledem, který je poskytován zdravé fyzické osobě téhož věku. Přitom se nepřihlíží k pomoci a dohledu, které vyplývají z věku dítěte a tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Zákon č. 206/2009 Sb., kterým byl s účinností od 1. srpna 2009 novelizován zákon o sociálních službách, přinesl změny v oblasti stupně závislosti u osob do 18 let věku tím, že snížil počet úkonů potřebných pro uznání stupně závislosti I (lehká závislost) a umožnil ve třech posuzovaných úkonech zohlednit potřebu mimořádné pomoci.

Podrobné a validní údaje ošetřujícího lékaře dávají posudkovému orgánu spolehlivý podklad pro posouzení zdravotního stavu a stupně závislosti dítěte, ale i pro posouzení zdravotního stavu v řízeních o jiných dávkách (výhodách) sociálního zabezpečení. To je základním předpokladem pro správné vyhodnocení a posouzení sociálních důsledků zdravotního postižení podle příslušných právních předpisů z oblasti sociálního zabezpečení a následné přiznání příslušné dávky (výhody).

Literatura

1. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
2. Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

MUDr. Jaroslava Koščálová

odbor posudkové služby

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

jaroslava.koscalova@mps.cz